

**AJUNTAMENT DE LA
VILA DE MASQUEFA**

Carrer Major, 93
08783 MASQUEFA (Anoia)

NIF: P0811800B

Tel. 93 772 50 30 Fax: 93 772 53 11
Correu electrònic: masquefa@diba.es
www.masquefa.org

PER QUÈ LA CORONA ACCEPTA MASQUEFA COM A CARRER DE BARCELONA (1449)

El veïnatge entre municipis va ser en els seus orígens una associació entre una ciutat o vila important i algunes poblacions petites de les rodalies. Aquest fenomen, apareix a Catalunya a la baixa edat mitjana sota la forma de les institucions anomenades veïnatge i carreratge.

A canvi de la protecció que la ciutat o vila més potent dispensava als nuclis de població menors acollits en el seu veïnatge, aquests llocs havien de pagar una quantitat anual al municipi que els protegia, proporcionada a la població que tenien, i havien de participar en la host municipal. En aquest època, les lluites nobiliàries i les ambicions territorials dels senyors veïns atemorien les poblacions petites, era molt important poder comptar amb l'ajut militar i jurídic d'una ciutat o vila gran per defensar els interessos propis i mantenir l'ordre.

Posteriorment, la Corona, va determinar l'extensió de l'associació de municipis, que ara coneixem com a carreratge, per tal de donar garanties de permanència en el braç reial a les viles i llocs que assumien el pagament de les quantitats per les quals la Corona havia empenyorat anteriorment la jurisdicció local. Els objectius d'aquest carreratge inspirat per la Corona eren, doncs, diferents dels de l'antic veïnatge; si aquest mirava de protegir les poblacions petites de la violència nobiliària, el carreratge va ser una protecció contra la tendència irrefrenable de la Corona a empenyorar el patrimoni reial.

El recurs a l'empenyament per part de la corona, provocava, la privatització del govern i de l'administració de la justícia a la major part de Catalunya. Si la consolidació de la institució monàrquica portava a un govern públic centralitzat, oposat a la disgregació del poder d'època feudal, la inadequació dels recursos financers de l'estat modern naixent feia recórrer el camí contrari.

A més de les garanties d'inseparabilitat de la Corona habituals, el rei es va veure obligat a oferir franquícies d'impostos i privilegis diversos, segons les conveniències de cada lloc, per animar els veïns a pagar la reversió al patrimoni reial. Molts petits pobles van poder estrenar així govern municipal i batllia local. Aquests nous batlles, encara que fossin oficials reials, havien d'ésser veïns de la població i permeteren que la justícia i l'administració reial s'acostessin a la gent.

No podia ésser carrer de Barcelona un lloc sotmès a jurisdicció senyorial, podia ésser, en canvi, carrer de la ciutat qualsevol lloc que hagués tramitat el seu retorn a la jurisdicció reial, que ho demanés al rei i que fos acceptat per la ciutat. Així, doncs, al rei només li interessava el carreratge quan aquesta figura jurídica servia per treure del sector nobiliari o eclesiàstic una jurisdicció que abans havia estat reial.

**AJUNTAMENT DE LA
VILA DE MASQUEFA**

Carrer Major, 93
08783 MASQUEFA (Anoia)

NIF: P0811800B

Tel. 93 772 50 30 Fax: 93 772 53 11
Correu electrònic: masquefa@diba.es
www.masquefa.org

Masquefa, tal i com explicàvem en el Tomb publicat l'octubre de 2002, decideix acollir-se a la fórmula del carreratge per desempallegar-se definitivament del poder senyorial que el monestir de Sant Cugat exercia sobre la nostra vila des de el S.XI. En un document de l'any 1449 signat per la reina lloctinent Maria esposa d'Alfons IV " el Magnànim", d'uns capítols de redempció fets entre ella i els jurats del castell de Masquefa, a suplicació d'aquests per tal de fer lluïció (pagament de la recuperació dels seus drets jurisdiccionals) i redimir l'esmentat castell i retornar-lo a la corona. Amb aquest pacte, la Vila de Masquefa gaudirà de la protecció de la corona, es dona somaten (milícia municipal encarregada de fer funcions de policia) al castell i vila de Masquefa i els masquefins gaudiran dels mateixos privilegis que els ciutadans de Barcelona.

Xavier Pérez Fornés

Fonts:

Samper i Rovira, Núria; Rubio i Manuel, Daniel: " Masquefa, carrer de Barcelona"; Miscel·lània penedesenca 1994.

Ferrer i Mallol, Maria Teresa: "El carreratge de Barcelona" (Font facilitada per: Fargas Peñarrocha M. Adela, professora d'Humanitats e la UOC)